

Raadsmemo

Datum: 6 mei 2014

Aan: Gemeenteraad van Hof van Twente

Kopie aan:

Van: B.M.J. Eshuis

Voor informatie: F.J.I. Nije Bijvank, Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Onderwerp: Aanbieding laatste jaarschijf provinciaal meerjarenprogramma 2007-2013

1. Aanleiding

Vanaf 2007 zijn jaarlijks in totaal 4 programma's plattelandsontwikkeling ter subsidiëring ingediend bij de provincie Overijssel, bekend onder de naam pMJP (provinciaal Meerjarenprogramma). In 2011, 2012 en 2013 zijn nog kleine actualiseringen aangebracht. Het pMJP is het instrument om ten behoeve van plattelandsontwikkeling provinciale en rijksgelden gebiedsgericht in een lokaal programma weg te zetten. Met deze methode is gestart in 2007 voor een periode van 7 jaar. Het programma is gebaseerd op ILG-afspraken tussen rijk en provincie (ILG = Investeringsbudget Landelijk Gebied).

Over de gemeentelijke programma's zijn met de provincie convenanten afgesloten, vertaald in subsidiebeschikkingen. Het is de bedoeling dat de gemeente de prestaties opgenomen in deze programma's uitvoert vóór het einde van 2013. Het programma behelst gemeentebrede thema's en daarmee onder de verantwoordelijkheid van verschillende portefeuillehouders vallen.

Jaarlijks moet vóór 1 mei verantwoording worden afgelegd over projecten die in het jaar voorafgaand zijn afgerond. Dit jaar is dat gebeurd voor de zesde en laatste maal. Met deze verantwoording is het pMJP voltooid.

2. Inhoudelijke mededeling

Achtereenvolgens wordt kort ingegaan op het huidige programma als geheel (bijlage 1) en de uitsnede voor de verantwoording van dit jaar (bijlage 2).

Het pMJP programmaoverzicht (bijlage 1)

Het overzicht, zijnde de optelsom van 4 afgesloten convenanten plus enkele actualiseringen, in bijlage 1 is opgeknipt in de volgende thema's:

1. Landbouw (m.n. kosten gebiedsmanager);
2. Recreatie en toerisme (toeristische samenwerkingsprojecten, wandel- en fietspaden);
3. Ruimtelijke kwaliteit (investering in landschap en cultuurhistorie);
4. Sociale structuur (sociale verbanden en kulturhusen);
5. Water (afkoppelprojecten);
6. Kosten van gebiedsprocessen;

Naast het pMJP programma zijn in dezelfde periode verschillende andere projecten gerealiseerd, zoals Planmatige kavelruilen in Diepenheim, Elsenerbroek, Deldenerbroek en Azelerbeek en Stoevelaar. Dit zijn projecten die via eigenstandige Europese subsidieaanvragen (POP) tot realisering komen. Ook enkele andere plattelandsontwikkelingsprojecten maken geen deel uit van het pMJP, zoals onder meer Ruimtelijke kwaliteitsimpuls ZEB, Pact van Twickel, project Hazendammerweg. Deze projecten zijn lopende. Tot slot maakt ook het Leader programma geen deel uit van het pMJP. Verder zijn niet alle projecten zijn tot stand gekomen met cofinanciering van het plattelandsbudget. Ook budgetten van de afdeling OW en MO zijn ingezet.

Over de vulling van het gehele pMJP programma de volgende toelichting. In de gemeente Hof van Twente is een vijftal plan- of gebiedsuitwerkingen in uitvoering geweest. In deze plan- of gebiedsuitwerkingen (Azelerbeek, Bentelo – Hengevelde, Deldenerbroek (landinrichting Enter), Diepenheim en Elsenerbroek zijn of waren gebiedscommissies werkzaam. Een deel van het programma werd gevuld vanuit de uitvoeringsopgave van deze gebiedsuitwerkingen. Daarnaast zijn er ook sectorale thema's als landschap en cultuurhistorie, toerisme en sociaal.

Momenteel is de landinrichting Enter – Deldenerbroek nog in uitvoering. De gebiedscommissie Elsenerbroek zal zich voortzetten als de Stichting Perspectief Elsenerbroek. De overige commissies zijn opgeheven. We hebben zich in buurtschappen in navolging van Elsenerbroek belangengroepen gevormd.

Voor wat betreft de uitvoering van het pMJP kan geconcludeerd worden dat het programma in zijn geheel is uitgevoerd, hier en daar gemuteerd door actualiteiten, én qua kosten binnen het budget is gebleven. Om te vermijden dat subsidiegeld terug zou vloeien naar de provincie, zijn in overleg met de provincie eind 2013 nog enkele prestaties toegevoegd, resp. uitgebreid:

- Toevoeging van de middelen bedoeld voor haalbaarheidsonderzoeken kulturhusen aan de uitvoeringsgelden: inverdiend € 37.600
- Uitbreiding toeristisch routenetwerk met een steiger, ontworpen door kunstenaar "Herman de Vries".
- Uitbreiding van het programma door een Regge samenwerkingsarrangement, lopend van Ommen tot Diepenheim.
- Uitbreiding van groene Diensten met € 200.000 door vrijval bij een andere gemeente.

Afwijking financiële planning van gereed gekomen projecten:

	Gemeente (€)	Provincie (€)	Totaal (€)
Verantwoording 2009	41.906 (1)	77.059	118.965
Verantwoording 2010	3.075	17.162	20.237
Verantwoording 2011	1.791	9.741	11.532
Verantwoording 2012	5.204	39.242	44.446
Verantwoording 2013	0	0	0
Verantwoording 2014	-/- 9.943(2)	8.027	-/- 1.916
Totaal	+ 42.033	+ 151.231	+ 193.264

1. Afwijking: een groot deel proceskosten Bentelo – Hengevelde en kosten gebiedsmakelaardij, die via het POP project gingen lopen
2. Afwijking: duurder uitgevallen aanleg fietspad Bolscherbeek

Het overschot op gemeentelijke en provinciale middelen

Voor wat betreft het gemeentelijk deel van de besparing het volgende. Bij het opstellen van het pMJP bestuursconvenant 2010-2013 (december 2009) is al voorzien dat de gemeente zou besparen op de kosten van een aantal lopende projecten. Het college heeft toen besloten de middelen begroot op € 65.000 in te zetten als extra cofinanciering voor wandel- en fietspaden langs de Regge, de Bolscherbeek en de Schipbeek, zulks mede ter uitvoering van het beleidsplan Recreatie en Toerisme. Ook restgelden van enkele projecten buiten het pMJP leverden een bijdrage in de cofinanciering. Verder zijn gemeentelijke restmiddelen ingezet voor:

- Bijdrage in de ontwikkeling van de Groene Kennispoort Twente
- De bijdrage in het opstellen van visie en uitvoeringsprogramma Twentse Kracht: een Groene Metropool
- Overige kleine inzetten.

De conclusie is vooralsnog dat het totale financiële beeld van het plattelandsontwikkelingsprogramma nog te onscherp is om precieze conclusies te trekken. De exacte financiële conclusies volgen later na het binnen komen van verschillende eindbeschikkingen. De provincie rekent af op basis van geleverde prestaties. Een eventueel overschot aan provinciale middelen kan onderwerp worden van onderhandeling over de besteding ervan. Voorgesteld wordt hier op te anticiperen en bij de verantwoording de provincie te melden dat een voorstel wordt geformuleerd met betrekking tot de restgelden.

Met het gehele pMJP is door de jaren heen gerealiseerd op de volgende thema's:

PMJP project (2007-2013)	Projectomvang (subsidiabele kosten)	Aandeel Provincie	Aandeel Gemeente	Aandeel Derden
Landbouw	€ 597.042	€ 275892	€ 239.533	€ 81.617
Ruimtelijke kwaliteit (groene diensten en streekeigen huis)	€ 5.167.000	€ 3.085.000	€ 816.500	€ 1.265.500
Water	€ 2.550.008	€ 394.663	€ 1.927.625	€ 227.720
Sociale structuur	€ 5.304.648	€ 1.467.100	€ 3.210.048	€ 627.500
Recreatie en toerisme	€ 1.519.000	€ 672.850	€ 550.125	€ 296.025
Kosten gebiedsprocessen	€ 311.723	€ 227.780	€ 80.818	€ 3.125
Totaal	€ 15.449.421	€ 6.123.285	€ 6.824.649	€ 2.401.487

Toelichting:

1. *Bovenstaand zijn ex ante getallen: afwijkingen tot ca. € 50.000 zijn mogelijk. Een exacte financiële weergave is aan de orde nadat de eindbeschikking van de provincie is binnengekomen.*
2. *Ca € 1.500.000 is in de loop van de laatste 7 jaar geïnvesteerd in (planmatige) kavelruilen, deze lopen via het EU POP programma.*
3. *Het Leader 2007 – 2014 programma omvat een investering van ca € 2.500.000.*
4. *Overige projecten met een gemeentelijke deelname hadden gezamenlijk een omvang van ca € 1.000.000.*
5. *Actueel is nog de Landinrichting Enter Deldenerbroek. Hier is ten minste € 4.600.000 geïnvesteerd voor de omzetting van landbouw naar natuurgrond.*

3. Conclusies

1. Het programma is succesvol uitgevoerd. De provincie wordt voorgesteld tot het samen formuleren van een opgave waarin eventuele restmiddelen kunnen worden ingezet.
2. De samenwerking met de provincie Overijssel inzake plattelandsontwikkeling en de uitvoering van aangegane convenanten vanuit het provinciaal Meerjarenprogramma zijn geslaagd. Met het afsluiten van dit gebiedsgerichte proces heeft de provincie ook het gebiedsgericht werken voor deze regio als methode losgelaten (dit in tegenstelling tot enkele andere gebieden in Overijssel als de Vechtstreek en Noordoost Twente). Daar kwam vervolgens de intentie van de samenwerkende gemeenten en waterschappen in Zuidwest Twente uit voort toch samen verder op te trekken, gezien de goede ervaringen van die samenwerking en de opgaves die voor ons liggen.

3. Met het gebiedsproces Twentse Kracht: een Groene Metropool wordt plattelandsontwikkeling in (Hof van) Twente voortgezet. Het vindt hierin vaak grond in gereed gekomen fysieke projecten. Voorbeelden zijn de toeristische plannen rondom Regge en de Schipbeek in het Twentse Kracht uitvoeringsprogramma. Dit geldt ook voor gereed gekomen verkavelingsprojecten, die direct weer aanleiding zijn voor verdere acties ter optimalisering van de grondgebonden landbouw. Voortgeborduurd kan ook worden op de basisvoorzieningen in buurtschappen, de woonservicegebieden in de sociale opgave die voor ons ligt.